Toelichting Meerjarig investeringsplan

Inleiding
In de begrotingsvergadering van 5 november 2020 zijn vragen over de financiële ruimte voor toekomstige investeringen gesteld en werd de suggestie gedaan om een zogenaamd Meerjarig investeringsplan (MJIP) van 10 jaar op te stellen. Aanleiding was dat we veel investeringen op ons af zagen komen en we geen middelen in de begroting beschikbaar hadden voor vervanging en/of renovatie. Inmiddels hebben we een meerjarig investeringsplan opgesteld. De eerste versie is aangeboden bij de begroting 2022. Elke kadernota en begroting actualiseren we het plan. Daarmee is het een dynamisch document. Ook in deze Kadernota 2027 bevat een geactualiseerd MJIP.

Het Meerjarig investeringsplan biedt u inzicht welke investeringen de komende jaren op ons af komen. Voor deze investeringen zijn geen middelen beschikbaar voor vervanging en of renovatie. Het is ons volstrekt duidelijk dat de totale beschikbare financiële ruimte beperkt is voor bestuurlijke bestedingsvoorstellen en dat er keuzes zullen moeten worden gemaakt. Hiervoor is visie nodig. Graag nodigen wij u uit om samen met ons de komende jaren hier vorm aan te geven. Ook is het, in verband met de beperkte financiële ruimte, duidelijk dat de investeringen gefaseerd moeten worden. Als voorbeeld kan worden genoemd de nieuwbouw, renovatie en verduurzaming van onderwijshuisvesting, fietspaden en Wijkrenovatie. Keuzes en fasering is het devies.

Financiering van het MJIP
Onze huidige systematiek is dat de bestuurlijke bestedingsvoorstellen integraal worden afgewogen en dat er vervolgens financiële ruimte voor deze voorstellen wordt gezocht. Vervolgens worden alle afzonderlijke voorstellen uitgewerkt en separaat aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

We hebben in het kader van een zogenaamde "warme overdracht" middelen gereserveerd voor de volgende bestuursperiode. In de Begroting 2026 is besloten, voor het maken van structurele financiële ruimte, € 1 miljoen structurele ruimte toe aan het MJIP toe te voegen. Voor de nieuwe bestuursperiode is € 0,5 miljoen beschikbaar voor nieuw beleid.

Budget MJIP	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Voor Begroting 2027	**500.130**	**500.130**	**500.130**	**500.130**

De voorstellen MIJP zijn net als de bestuurlijke voorstellen in de Kadernota niet geprioriteerd. Aan de hand van het Bestuursprogramma 2026-2030 gaan we de voorstellen in het MJIP prioriteren in de Begroting 2027.

We nodigen uw raad, bij de behandeling van de Kadernota 2027 op 25 juni 2026, om een reactie te geven op de voorstellen MIJP. Uw reactie en het Bestuursprogramma 2026-2030 vormen dan de basis voor ons voorstel voor de Begroting 2027.

Bestedingsvoorstellen 2026
De voorstellen MIJP zijn net als de bestuurlijke voorstellen in deze Kadernota niet geprioriteerd. Aan de hand van het Bestuursprogramma 2026-2030 gaan we de voorstellen in het MJIP prioriteren in de Begroting 2027.

We nodigen uw raad, bij de behandeling van de Kadernota 2027 op 25 juni 2026, om een reactie te geven op de voorstellen MIJP. Uw reactie en het Bestuursprogramma 2026-2030 vormen dan de basis voor ons voorstel voor de Begroting 2027.

Toelichting op de investeringen
We lichten de investeringen toe per categorie toe:

Binnensport
In de raadsvergadering van 10 mei 2021 is de Toekomstvisie binnensport behandeld en de visie vastgesteld en heeft het college de opdracht gekregen om uitvoering te geven aan de opgenomen opgaven. Uit deze visie blijkt dat diverse gymzalen, sporthallen en sportzalen sterk verouderd zijn en niet allemaal meer voldoen aan de eisen die in de huidige tijd worden gevraagd.

Gemeentewerf
Op de MJIP resteert een investering voor verduurzaming de werf in 2e Exloërmond en Afval brengpunt. Ook zijn aanpassingen nodig voor het verduurzamen van het materiaalplan en voor CO2 Neutrale gemeente.

Onderwijshuisvesting
We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen en dus ook voor nieuwbouw en/of renovatie. Ook speelt de verduurzaming van deze scholen daarbij een rol. Het IHP is door de raad op 20 april 2023 vastgesteld.

Voor fase 1 zijn middelen beschikbaar gesteld voor:

- CKC school 59:	€ 1.180.000
- OBS 75 Nieuw-Buinen:	€ 1.706.000
- OBS De Aanloop:	€ 1.624.000
- CKC De Borgh	€ 600.000
Totaal:	€ 5.110.000

In de begroting 2024 is voor het binnenklimaat en verduurzaming een bedrag van € 1.067.400 (kapitaallasten € 97.845) beschikbaar gesteld. Dit is bedoeld voor de scholen die vallen in fase 3 en 4 en voorlopig nog niet in aanmerking komen voor grootschalige renovatie of nieuwbouw.

Overige gebouwen
Onze gemeente heeft diverse overige gebouwen zoals woning / schapeninformatiecentrum en Willibrordkerk. Investeringen in deze gebouwen zijn afhankelijk van een visie over deze gebouwen. Daarbij is ook het verkopen van deze gebouwen een optie.

Verkeer
In de raadsvergadering van 17 oktober 2019 is het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) voor de periode 2019-2029 vastgesteld. De kosten van de projecten die voortvloeien uit het GVVP zijn geraamd op € 6.200.000. Rekening houdend met de verwachte subsidies en het combineren met andere gemeentelijke of provinciale projecten is de verwachting dat er 10 jaar lang € 500.000 per jaar nodig is. Dus in totaal is het gemeentelijk aandeel € 5.000.000.

Het krediet voor het Gemeentelijke Verkeer en Vervoerplan (GVVP) in de komende jaren is vanwege indexatie en de wens om extra te investeren in verkeersveiligheid verhoogd naar € 600.000 per jaar. De kapitaallasten bedragen € 55.000 per jaar

Bruggen (kunstwerken)
Uit het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) blijkt dat er structureel te weinig middelen beschikbaar zijn voor het onderhoud van bruggen.

In het MJIP staat een voorstel om een aantal bruggen in onze gemeente te renoveren. De kapitaallasten bedragen in totaal € 55.000. In de begroting 2025 is besloten dit gefaseerd uit te voeren in vijf jaar. Dit geeft een jaarlijkse kapitaallast van € 11.000.

Fietspaden/voetpaden
Het investeringsbedragen in het MIJP is aangepast conform de opzet en inhoud van het Fietsplan. Dit plan is recentelijk door externen opgesteld en het college komt de komende periode met een voorstel. Duidelijk is dat er keuzes moeten worden gemaakt, faseren en dat cofinanciering van rijk/provincie noodzakelijk is.

Wijkrenovatie
In de Kadernota 2025 is een motie een over Wijkrenovatie aangenomen. In de begroting 2025 is vervolgens besloten een bestemmingsreserve Wijkrenovatie in te stellen en hiervoor incidenteel voor 2025 € 250.000 te doteren. In de Begroting 2026 is vervolgens besloten om (extra) € 250.000 beschikbaar te stellen voor Wijkrenovatie.

In het MJIP is de technische planologische analyse van woonwijken meegenomen. Een extern rapport geeft per woonwijk inzicht in de opgave en de prioritering van de wijkrenovatie.

Openbare Ruimte – Wegen
In het MJIP is voor Herstructurering 2e Exloermond openbare ruimte € 983.500 opgenomen. Dit is een gevolg van continuering van bestaand beleid.
De aanpak van de openbare ruimte is een onderdeel van integrale gebiedsontwikkeling in de herstructurering van de deelgebieden Midden en West in 2e Exloërmond. Naast bestaande budgetten en subsidies, wordt voor het restant een investeringskrediet aangevraagd bij de raad. Het investeringsbedrag betreft € 983.500. Het gaat hier om herstructurering in 2e Exloërmond.